

Απρίλιος

Έργο:

«Διαμερισμός των ιματίων» ή «Εσπόλιο»

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (Ελ Γκρέκο, 1541-1614)

(Ελαιογραφία σε καμβά, 285x173 εκ.)

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 76)

Γνωριμία με τον ζωγράφο:

Ο Γκρέκο είναι ένας από τους μεγαλύτερους ζωγράφους όλων των εποχών. Γεννήθηκε στον Χάνδακα (Ηράκλειο) της Κρήτης όταν το νησί βρισκόταν κάτω από ενετική κυριαρχία. Είναι μια μοναδική προσωπικότητα στο χώρο της τέχνης. Αρχικά εργάστηκε ως αγιογράφος στην Κρήτη. Γρήγορα ξεφεύγει από την ανωνυμία. Ταξιδεύει στη Βενετία και στη Ρώμη. Μαθητεύει κοντά σε σπουδαίους καλλιτέχνες του 16ου αιώνα. Μέσα σε λίγα χρόνια κατορθώνει να φτάσει τους δασκάλους του και να ξεχωρίσει με την πρωτοτυπία και τον εκστατικό δυναμισμό της τέχνης του. Το 1577 πηγαίνει στην Ισπανία και εγκαθίσταται στο Τολέδο, έχοντας πια δικό του ατελιέ και βοηθούς. Έντονα ρεαλιστής, υιοθετεί προσωπικές μεθόδους και στυλ, όπως η επιμήκυνση των μορφών, τα αποστεωμένα πρόσωπα, η εντυπωσιακή γνώση του μέτρου και μια διαρκής αναζήτηση στη σύνθεση των χρωμάτων. Η αποσάρκωση των όντων, η ανύψωση στο θείο, τον δένουν με τη γνήσια βυζαντινή παράδοση που βίωσε στο νησί του. Πραγματικά, ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος έμεινε γνωστός για την «τεχνοτροπία του Γκρέκο», όπως αποκλήθηκε. Η βιβλιοθήκη του ήταν πολύ πλούσια. Είχε πάντα οργανοπαίκτες και του έπαιζαν μουσική! Η δόξα που γνώρισε όσο ζούσε ήταν μεγάλη. Ύστερα έπεσε στην αφάνεια μέχρι τον 20ό αιώνα, οπότε αρχίζει η μεθοδική σπουδή και η θεμελιωμένη κριτική του έργου του.

Προσεγγίζοντας το έργο

- Τα πρόσωπα του πίνακα
- Ο Ελ Γκρέκο

Ιστορίες, μύθοι και παραμύθια

- Πασχαλινή ιστορία: «Η Κικήτσα με το φιόγκο»

«Διαμερισμός των ιματίων» ή «Εσπόλιο»

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (Ελ Γκρέκο, 1541-1614)

Πληροφοριακό υλικό

- Το Πάσχα
- Τα έθιμα του Πάσχα

Κατασκευές & παιχνίδια

- Φτιάχνουμε αυγά με πηλό
- Παιζουμε ένα παραδοσιακό παιχνίδι

Έργο:
«Όρα μελέτης», Χιρόκο Σασάκι

Γνωριμία με τον ζωγράφο:

Ο Ιάπωνας ζωγράφος έχει συλλάβει με τα τρυφερά του χρώματα την παιχνιδιάρικη παιδική ηλικία. Λαός απόλυτα πειθαρχημένος οι Ιάπωνες, αποδίδεται εκφραστικά από το πινέλο του Σασάκι, με τα παιδιά αυτά που ξεφυλλίζουν χαρούμενα το βιβλίο.

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 79)

Προσεγγίζοντας το έργο

- Η παρέα των παιδιών
- Τα χρώματα του πίνακα

Πληροφοριακό υλικό

- Χανς Κρίστιαν Άντερσεν
- Γουτεμβέργιος
- Η βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

**«Όρα μελέτης»
Χιρόκο Σασάκι**

**Κείμενα από
την ελληνική λογοτεχνία**

- Απόσπασμα από κείμενο του Γ. Σεφέρη

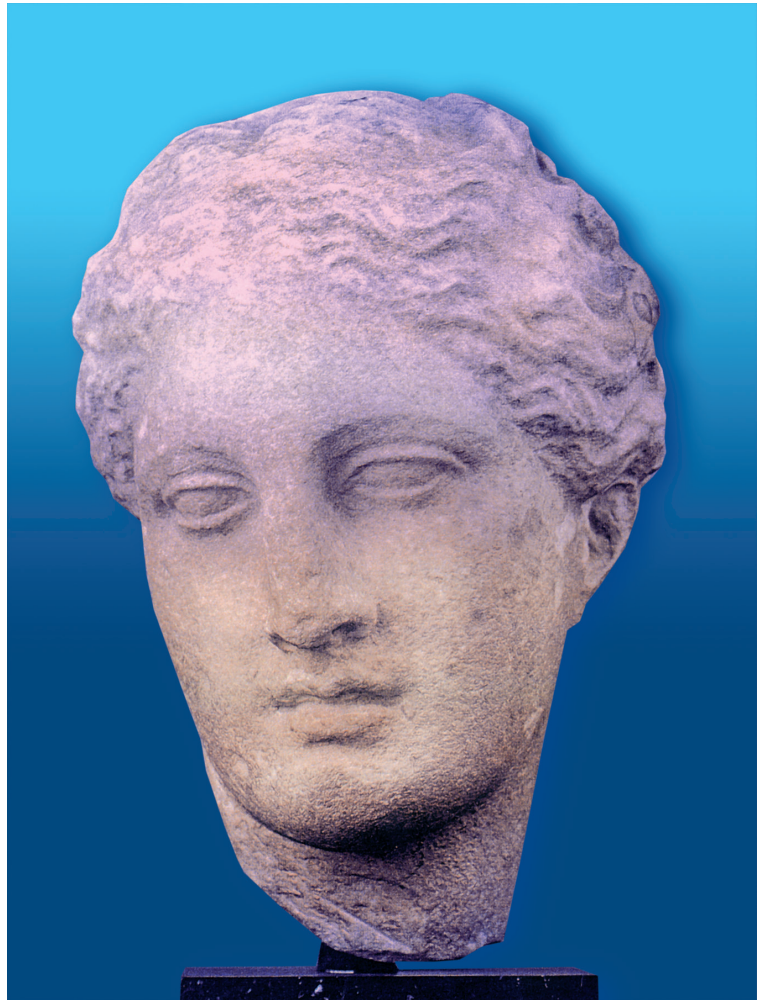
Κατασκευές & παιχνίδια

- Κατασκευάζουμε ένα βιβλίο
- Παίζουμε με τους τίτλους των βιβλίων

Απείδμος

Έργο:
«Προτομή Υγείας» (350 π.Χ.)

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 81)

Γνωριμία με το έργο:

Η προτομή της Υγείας είναι από τα ωραιότερα έργα της ελληνικής γλυπτικής. Πιθανόν να είναι έργο του Σκόπα, γιατί αυτός απέδιδε την «εσωτερική ζωή» στα γλυπτά του.

Άλλοι πάλι μελετητές το τοποθετούν στα πρώιμα έργα του Πραξιτέλη (350-340 π.Χ.) γιατί κι αυτός ο σπουδαίος γλύπτης έδινε στο μάρμαρο ανθρώπινη έκφραση (να μην ξεχνάμε τον υπέροχο «Ερμή» του στην Ολυμπία).

Η προτομή αυτή βρέθηκε στην Τεγέα της Αρκαδίας.

Προσεγγίζοντας το έργο

- Η προτομή της Υγείας και οι γιατροί
 - Ο όρκος του Ιπποκράτη

Ιδέες για θέατρο, κουκλοθέατρο & δραματοποίηση

- Θεατρικό: «Η νίκη του Μηλάκη και του Αχλαδάκη»

«Προτομή Υγείας» (350 π.Χ.)

Πληροφοριακό υλικό

- Μαγεία, θρησκεία, ιατρική
 - Ο Ιπποκράτης

Κατασκευές & παιχνίδια

- Κατασκευάζουμε την προτομή της Υγείας με πηλό
- Παίζουμε τη «Λαϊκή αγορά»

Απείδμος

Έργο:

«Παράσταση αγώνα σταδίου»

Παρίσι, Μουσείο του Λούβρου

Γνωριμία με το έργο:

Οι δρομείς στους Ολυμπιακούς Αγώνες αποκτούσαν μεγαλύτερη φήμη όταν νικούσαν σε σύντομο δρόμο ταχύτητας (στάδιο), όπως άλλωστε και σήμερα. Το στάδιο είχε το μήκος μιας διαδρομής στο στάδιο, περίπου 192 μέτρα. Η χρονιά των αγώνων έπαιρνε το όνομα του νικητή στον αγώνα δρόμου του σταδίου.

Ήταν το παλαιότερο αγώνισμα των Ολυμπιακών Αγώνων και στα πρώτα πενήντα χρόνια της ιστορίας τους το μοναδικό. Ο Όμηρος περιγράφει αγώνες δρόμου που έγιναν κατά τη διάρκεια του Τρωικού Πολέμου προς τιμήν του νεκρού Πάτροκλου.

Έτρεξαν ο Αϊάντας και ο Οδυσσέας.

Καθώς πλησίαζαν στο τέρμα, ο Οδυσσέας προσευχήθηκε στη θεά Αθηνά να τον βοηθήσει να φτάσει πρώτος. Η Αθηνά εκπλήρωσε την επιθυμία του. Ο Αϊάντας γλίστρησε κι έπεσε πάνω σε κοπριά. Έτσι ο Οδυσσέας τερμάτισε πρώτος και κέρδισε το ασημένιο κύπελλο.

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 83)

Προσεγγίζοντας το έργο

- Οι αρχαίοι δρομείς
- Η διαδικασία του δρόμου ταχύτητας

Ιστορίες, μύθοι & παραμύθια

- Καλλιπάτειρα: μια τολμηρή γυναίκα

«Παράσταση αγώνα σταδίου» Παρίσι, Μουσείο του Λούβρου

Πληροφοριακό υλικό

- Η Ολυμπία

Κείμενα από την ελληνική λογοτεχνία

- Το αθλητικό πνεύμα στην αρχαιότητα και οι Ολυμπιακοί Αγώνες

Κατασκευές & παιχνίδια

- Φτιάχνουμε το άλμπουμ των Ολυμπιακών Αγώνων
- Παίζουμε αναπαριστώντας τα ολυμπιακά αθλήματα

Αρπίδαυος

Έργο:

«Κύριος που διαβάζει εφημερίδα»

Αριστείδη Βαρούχα (μέσα του 19ου αι.)

(Ελαιογραφία σε μουσαμά, 45x36 εκ.)

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 86)

Προσεγγίζοντας το έργο

- Ο φωτισμός του πίνακα
- Τα χρώματα των αντικειμένων και του προσώπου

Πληροφοριακό υλικό

- Επίσκεψη σε τυπογραφείο
- Η ανακάλυψη της γραφής

«Κύριος που διαβάζει εφημερίδα»

Αριστείδη Βαρούχα (μέσα του 19ου αι.)

Κατασκευές & παιχνίδια

- Κατασκευή εφημερίδας

Ιδέες για θέατρο, κουκλοθέατρο & δραματοποίηση

- Παίζουμε τον εφημεριδοπώλη και τους δημοσιογράφους

Γνωριμία με τον ζωγράφο:

Ο Βαρούχας έζησε και δούλεψε στη Ρώμη, αποσπώντας εκεί σημαντικές διακρίσεις. Κλασικός στη δομή των έργων του, με κύριο γνώρισμα την επιμονή στις λεπτομέρειες και στη μελέτη του φωτός.

Απρίλιος

Έργο:

«Πρόγευμα στη χλόη»

Κλωντ Μονέ (1840-1926)

(Ελαιογραφία σε μουσαμά, 418x150 εκ.)

Γνωριμία με τον ζωγράφο:

Ο Μονέ είναι ένας από τους πιο γνωστούς ιμπρεσιονιστές ζωγράφους. Ένας πίνακάς του με τίτλο «Impression» (εντύπωση) έδωσε το όνομα σε όλους τους ζωγράφους αυτού του κινήματος, που είχαν για βάση της ζωγραφικής τους το χρώμα και ζωγράφιζαν στο ύπαιθρο. Παρόλες τις δυστυχίες που τον βρήκαν, το θάνατο της γυναίκας και του γιου του, εξακολούθησε να ζωγραφίζει και να εκθέτει στο Παρίσι και στο Λονδίνο. Οι πίνακές του, με τα πανέμορφα χρώματα και ιδιαίτερα τα νούφαρά του, τον έκαναν γνωστό και αγαπητό σ' όλο τον κόσμο.

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 88)

Προσεγγίζοντας το έργο

- Οι σκιές των δέντρων
- Το γεύμα στη φύση
- Η ευτυχία των ανθρώπων

Ιστορίες, μύθοι και παραμύθια

- Μυθολογία: Ρέα, η θεά της Γης

**«Πρόγευμα στη χλόη»
Κλωντ Μονέ (1840-1926)**

Πληροφοριακό υλικό

- Αγώνες για τη Γαία
- Περιβάλλον, πλανήτη Γη
- Ο νόμος της βαρύτητας

Κείμενα από την ελληνική λογοτεχνία

- Ο Νίκος Καζαντζάκης γράφει για τη γη

Παιχνίδια & κατασκευές

- Παιχνίδια με χάρτες και υδρόγειους
- Κατασκευάζουμε ένα τετράδιο με τους θησαυρούς της γης

Απρίλιος

Έργο:
Μινωικό κόσμημα με μέλισσες
(1700-1550 π.Χ. περίπου)

Γνωριμία με το έργο:

Είναι ένα υπέροχο κρεμαστό κόσμημα με δύο μέλισσες που κρατούν κηρήθρα με μέλι. Προέρχεται από την νεκρόπολη του Χρυσόλακου στα Μάλια της Κρήτης. Η χρυσοχοΐα αναπτύχθηκε ιδιαίτερα την εποχή των Νέων Ανακτόρων. Αυτό είναι ένα από τα πιο γνωστά εκθέματα του Μουσείου Ηρακλείου. Παριστάνει δυο μέλισσες ή σφήκες τη στιγμή που τοποθετούν μια σταγόνα μέλι σε κηρήθρα. Είναι ιδιαίτερα αξιοπρόσεκτο, όχι μόνο για την έμπνευση και τη φαντασία του τεχνίτη, αλλά και για τη θαυμαστή τεχνική του. Προσέξτε τις μικρές κουκκίδες του κοσμήματος, με τι αριστοτεχνικό τρόπο έχουν γίνει. Αντίγραφέ του, που γίνονται ακόμα στην Κρήτη, φορούν οι σημερινές γυναίκες με την ίδια ευχαρίστηση που είχε και η παλιά Μινωίτισσα.

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 91)

Προσεγγίζοντας το έργο

- Η τέχνη του κοσμήματος

Κείμενα από την ελληνική λογοτεχνία

- Γ. Βιζυηνός: «Γιατί οι μέλισσες κάνουν γλυκό το μέλι»

Μινωικό κόσμημα με μέλισσες
(1700-1550 π.Χ. περίπου)

Πληροφοριακό υλικό

- Γνωριμία με τις μέλισσες
- Το μέλι στην παράδοση

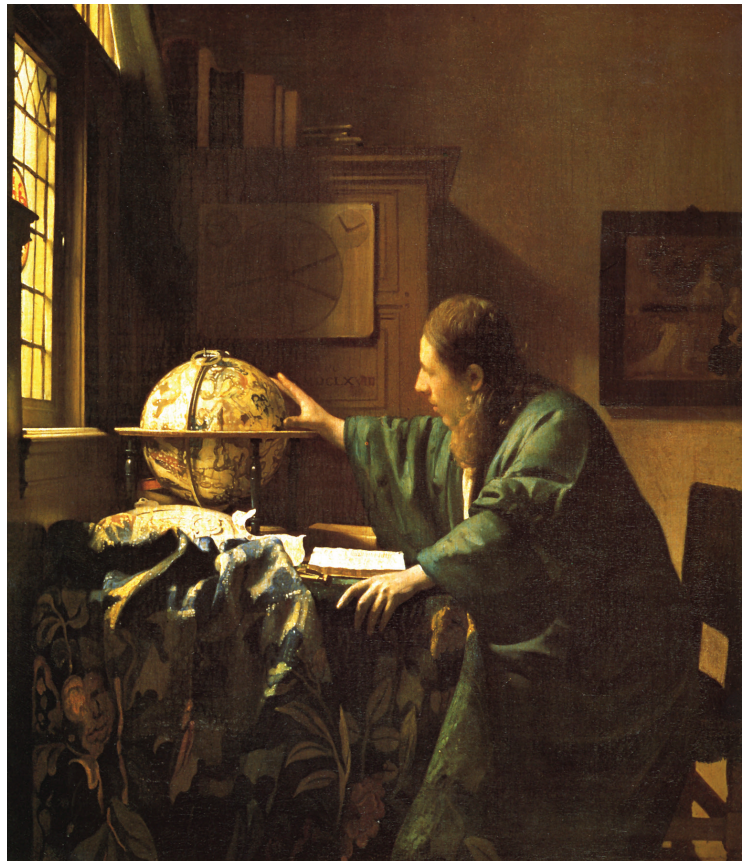
Παιχνίδια & κατασκευές

- Φτιάχνουμε μια κυψέλη
- Παίζουμε «περνά-περνά η μέλισσα»

Απρίλιος

Έργο:
«Ο αστρονόμος»
Γιοχάνες Βερμέερ (1632-1675)

Γνωριμία με τον ζωγράφο:

Ο Γιοχάνες Βερμέερ έζησε τον 16ο αιώνα στην Ολλανδία. Stilleben είναι μία λέξη των βόρειων λαών της Ευρώπης που δεν αποδίδεται ακριβώς με τον όρο «νεκρή φύση». Αναφέρεται μάλλον στην απόλυτη ηρεμία και ακινησία των αντικειμένων που στέκουν σιωπηλά, κάτω από μια ακτίνα φωτός. Αυτή η λέξη εκφράζει θαυμάσια το πνεύμα με το οποίο ο Βερμέερ παρουσίασε τον μικροαστικό κόσμο της Ολλανδίας του καιρού του. Η ζωγραφική του είναι η ηχώ της ζωής, των αντικειμένων, του πολιτισμού της χώρας του, άσχετα αν το φως της ποίησης τα προβάλλει όλα αυτά σ' έναν κόσμο όπου δεν υπάρχουν χρονικοί προσδιορισμοί. Η φαντασία δεν έχει καμιά θέση στους πίνακές του, γιατί η πραγματικότητα διαποτίζει κάθε γωνιά του έργου του. Το φως που εισχωρεί από ένα παράθυρο, είτε είναι ορατό είτε αόρατο, μπαίνει συνήθως από τ' αριστερά κι οι ακτίνες του φωτίζουν όλο το χώρο. Γλιστρούν πάνω στους τοίχους, χάνονται μέσα στους μαϊάνδρους ενός πτυχωμένου υφάσματος, δημιουργούν φωτεινές κηλίδες πάνω σε μια μανσέτα ή στο πόδι μιας λάμπας, αντανακλούν σ' ένα κόσμημα ή πάνω σ' ένα καρβέλι ψωμί.

Προτεινόμενες δραστηριότητες (βιβλίο σελ. 94)

Σχετικά κείμενα

- Διον. Σιμόπουλος:
«Αποικιοι στο Διάστημα»

Προσεγγίζοντας το έργο

- Ο ζωγράφος Βερμέερ
- Η μεγάλη αξία του πίνακα

Πληροφοριακό υλικό

- Η κίνηση των πλανητών
- Ο γύρος του κόσμου
- Οι αστρονόμοι

«Ο αστρονόμος»
Γιοχάνες Βερμέερ (1632-1675)

Ιδέες για θέατρο, κουκλοθέατρο & δραματοποίηση
• Δραματοποιούμε την κίνηση των πλανητών

Κατασκευές & παιχνίδια
• Κατασκευάζουμε έναν ήλιο με ακτίνες